

שייקה ושות'

פיצד לומר משהו ל-
לא מלים, על בעייה
זאת ניסו לענות פנ-
טימימאי הקאמרי-
בתוכניתם החדשה.

קרניים לאי. לשם בימיו הקטע איילות בילה שייקה רבות בגן החיות, הוא שוטט בכל רחבי הגן ועקב אחרי תנועותיהם השונות של כל מיני חיות. הוא הדרך את חניכיו יעקב ארקין (ימין) ומיה זיו לבטא בתנועותיהם את אצילותן של החיות, להפיק מבט המזכיר, לדברי הביטוי המקובל, עיני אילה. מביקור זה הם הפיקו תועלת רבה.

(ראה שער)

בסגט מימה, לא די בכך ש-
כל שריר הוא כמו קפיץ פעיל
ומכוון. כל תנועה מוכרחה לה-
יות בעלת משמעות וביטוי, כי
תפקידה של התנועה בפנטומי-
מה כולל גם את תפקיד המילה
המדוברת במחזה רגיל, ותנועה
מיותרת תהיה דומה לדברי-
שטות שהשחקן משמיע בעצם
הצגתו של מחזה רציני, אמר
שי אופיר מח-טבהגוף שעה
שמחה ממצחו את טיפוח הועה
בסיום הופעת הבכורה של תוכ-
ניתו החדשה מסכות. טיפוח א-
לה היו עדות למאמץ הגדול ש-
השקיע כדי להוכיח הלכה למע-
שה את דעתו, לפיה יש לסאנ-
טימימה, ההצגה ללא מלים, ערך
אמנותי העומד בפני עצמו.

הלא זוכרים. היצר הטוב, אותו מייצגת בפאה נוכרית
אפורת זיוה שפיר, מביא את היצר הרע, שייקה עצמה,
במבוכה, עליידי כך שהוא מציץ בו מבעד למראה
חסרת המראה, מחקה את כל התנועות שלו.

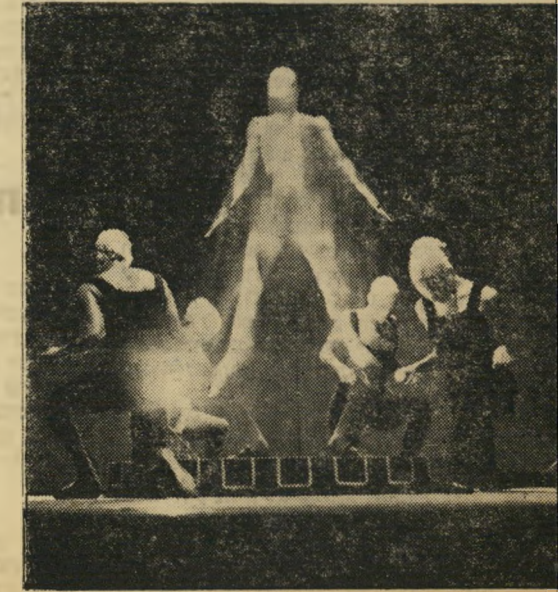
שייקה נגד שייקה. שני סיפורים מופיעים בקטע הקבצו והנוכח: האחד לבוש בלואיס,
ישן על ספסל רחוב ומתחנן לנדבה, השני לבוש הדר, נושא בירו המסופחת מקל בו הוא מגרש
במכות קבצנים סרדניים. את האחד משחק שייקה (צד ימין), את השני — שייקה (צד שמאל),
המתחלפים ביניהם בתנועת סיבוב זריזה אשר מגלה את הצד השני של התלבושת.

בתו לע לה, הצטיינו בליטוש סכני קיצוני, אך לא ככולם נראתה
המילה המדוברת — שלא נאמרה — מיותרת לחלוטין. במיוחד בלט
הדבר בקטע יפתח הגלעדי, שאם כי עלילתו ידועה לכל ומובנת לכן
כמעט מאליה, היה צורך לתת להפארה ולמוסיקה לדבר כמעט כמלים
מפורשת כדי לכסות על העדר המלים כפי הפנטומימאים.

בקיצינויות הפוכה הצטיין הקטע תמונות מאלבום העלייה השנייה,
בו היו מיותרות לא רק המלים אלא אף התנועה: תוך החלפת
תלבושות מזוהות בעומק הבמה החשוך, הופיעו השחקנים במסגרות
מאורות, ניצבו בעמידה קפואה המגלמת את כל הפוזות האפשריות
של התמונות המצהיבות באלבומי התמונות של הדור שעלה לישראל
ערב מלחמת העולם הראשונה כשהוא לבוש ברובאשקות, נעול
גנפיים ונושא על כתפיו מעדר ורובה ציד עתיק.

לא חסר גם נסיון לסאטירה על נושא מעודכן יותר: סיכוכי
הגביל התמידים בין ישראל לשכנותיה בקטע משחק השחמט בין
העמים. הצדדים מופיעים כשחקני שחמט לבושי פראקים, שאינם
מאחרים להסתכסך כאשר שניהם נוקטים בתכסיסי משחק שמחוך
לספר החוקים. הסיכוכך מובא לפני הגברת אי, אותה מייצגת זיוה
שפיר בתוך שמלת ערב כספית הודקה, ובעלת סדק המתמשך לאורך
הגל המפורסמת כולה, נפתר רק למראית עין ומתחדש מיד.

המוסיקה שליוותה את התוכנית ראויה להאזנה מיוחדת. יוחנן
זראי, שחיבר את הליווי המוסיקאלי פרט לקטע יפתח הגלעדי, הסך
את ההכרח להשתמש במכות הקלטה במקום תזמורת, מחסרון
ליתרון: הוא חיבר מוסיקה מיוחדת לסרט המגנטי, בו ייתכן, בעזרת
שימוש בשינוי מהירות ובמסננים אלקטרוניים, להפיק צלילים שאינם
מזכירים כלל את כלי הנגינה הרגילים, אבותיהם הטבעיים. על

מכונה אנזיית. קצב העבודה בבית חרושת בעל
סרטיו מודגם עליידי המכונה, שייקה עצמה, שהפעלים
עוררתי מריבה בתנועות מבוזזות ומצורות ובקצר

דף מאלבום. זהו דף אחד מאלבום העלייה השנייה, בו
הופיעו גם שומרים נושאי רובה, נערות בחולצה רוסית, ריקוד
הנדה בריבוליים ובמנונו לצד חסר גם פנטומימאי